

مجموعه فرمایشات مقام معظم رهبری دام ظلّه در خصوص

«جایگاه ایران در ترابری بین المللی و ترانزیت و توسعه راه و راه آهن های بین المللی»

مجموعه فرمایشات مقام معظم رهبری دام ظلّه در خصوص جایگاه ایران در ترابری بین المللی و ترانزیت و توسعه راه و راه آهن های بین المللی بر اساس پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری (دام ظلّه) به ترتیب از تاریخ های جدید به قبل تقدیم می گردد.

1- بیانات در نخستین دیدار هیئت دولت چهاردهم - 6 شهریور 1403

موقعیت جغرافیایی منحصر به فردی در این منطقه داریم. ما از لحاظ زمینی، سر چهارراه شرق و غرب و شمال و جنوب قرار داریم؛ این موقعیت بسیار مهمی است. الان دولت طرحهایی دارد در زمینهی مسیر «شمال - جنوب» و «شرق و غرب» که البته «شمال - جنوب» مهم تر است؛ این خیلی مهم است. شمال [کشور] ما به مجموعه ای از کشورها وصل است که به اروپا و به جاهای دیگر منتهی میشود، جنوب مان هم دریا است و اقیانوس هند است و مجموعه ای آسیای با آن عظمت است. ما این وسط قرار داریم؛ این یک اولویت زیرساختی است؛ نمی شود از این صرف نظر کرد، باید دنبال کرد این را.

2- بیانات در دیدار مردمی در سالروز عید غدیر - 5 تیر 1403

ما در این کشور خیلی امکانات داریم؛ البته بعضی از این امکانات طبیعی است، یکی از ظرفیتهای موقعیت جغرافیایی؛ ما میتوانیم وسیلهی ارتباط بین شمال و جنوب و شرق و غرب دنیا باشیم که خب مرحوم رئیسی مقدمات این کار را فراهم کرده بود که بعضی از کارهایش را هم هنوز دارند انجام می دهند و ان شاء الله که دولت بعدی بتواند این کار را درست انجام بدهد؛ این خیلی برای کشور مهم است. مرز طولانی آبی با دریاهای آزاد، دریاهای جنوب و شمال، تعداد همسایگان، بازار بزرگ منطقه، بازار هشتاد میلیونی خود کشور، تنوع اقلیمی کشور، شبکهی راه آهن و جاده در سرتاسر کشور که این یکی از امتیازات بزرگ کشور ما است که در طول زمان در دولت های مختلف این کار بحمد الله انجام گرفته. اینها همه زیر بنا است؛ اینها همه ظرفیتهای مهم است، اینها زیر بناهای پیشرفت کشور است.

3- ابلاغ سیاست های کلی توسعه دریا محور - 16 آبان 1402

۷- توسعه همکاری های اقتصادی، تجاری و سرمایه گذاری در طرح های بزرگ مقیاس و دانش بنیان زیرساختی، تولیدی و خدماتی با کشورهای همسایه و سایر کشورها به منظور بهره گیری از ظرفیت های دریایی و حضور مؤثر در معابر بین المللی و دستیابی به موقعیت قطب های منطقه ای.

۸- افزایش سهم کشور در حمل و نقل دریایی و ترانزیت با ایجاد و تقویت شبکه حمل و نقل ترکیبی.

4- بیانات در دیدار هزاران نفر از مردم «سیستان و بلوچستان» و «خراسان جنوبی» - 20 شهریور 1402

این مسئلهی خط آهن خیلی مهم است؛ اینکه شمال و جنوب شرق کشور با خط آهن متصل بشود، خیلی اهمیت دارد؛ هم برای استان و استانهای در بین راه اهمیت دارد، هم برای اصل کشور اهمیت دارد.

5- بیانات در دیدار کارکنان و خانواده‌های ناگروه ۸۶ نیروی دریایی - 15 مرداد 1402

ما به دریا همچنان توجه لازم را نداریم. امروز نود درصد تجارت دنیا از طریق دریا انجام می‌گیرد. حمل و نقل دریایی، مهم‌ترین بخش حمل و نقل بین‌المللی است. ما هم از کشورهای هستیم که خوشبختانه چند هزار کیلومتر مرز دریایی داریم؛ آن هم دریاهای متنوع. در شمال کشور دریا داریم، در جنوب کشور دریا داریم، اقیانوس داریم؛ باید خیلی استفاده کنیم، از دریا باید خیلی استفاده کرد. مسئولین محترم بخشهای مربوط باید بنشینند روی این مسئله فکر کنند، برنامه‌ریزی کنند، طراحی کنند. البته چندی است که یک حرکتی برای این کار آغاز شده اما باید وسیع‌تر حرکت کرد؛ ما از دریا باید خیلی استفاده کنیم. کشورهایی هستند که محصور در خشکی‌اند؛ در واقع گاهی یک کشور بین چند کشور دیگر زندانی است و هر جا بخواهد برود باید از این کشورها اجازه عبور بگیرد؛ دریا ندارند.

از دریا بایستی استفاده کرد؛ ما [باید] از مرزهای دریایی متنوع و طولانی‌مان استفاده کنیم و برای منافع ملی روی این مسئله کار کنیم.

6- دیدار رئیس شورای مصلحت خلق ترکمنستان - 10 خرداد 1402

در زمینه مسایل تجاری، ظرفیت‌های بیشتری برای گسترش همکاری‌ها به‌خصوص در بخش راه و حوزه‌های مربوط به آب، برق و گاز وجود دارد و جمهوری اسلامی ایران آماده همکاری در این بخش‌ها است.

ایشان با اشاره به درخواست رئیس شورای مصلحت خلق ترکمنستان برای حضور متخصصان و کارشناسان ایرانی جهت احداث یک بزرگراه، از نزدیکی مرز ایران و ترکمنستان تا دریای خزر، افزودند: وزارت راه ایران توانایی احداث این بزرگراه را دارد، ضمن آنکه با توجه به جایگاه مهم ارتباطات زمینی و ریلی در اقتصاد جهانی، ما مصمم به تکمیل مسیر ترانزیتی شمال به جنوب هستیم که می‌تواند ترکمنستان و کشورهای اطراف آن را به دریای عمان متصل کند.

7- بیانات در دیدار مسئولان نظام - 16 فروردین 1402

برخی از اقدامات کلیدی هست که اقتصاد را رشد می‌دهد، یعنی بعضاً حتی موجب جهش اقتصاد می‌شود؛ اینها را دستگاه‌های مسئول بگردند پیدا کنند.

یکی مسئله اقتصاد دریاپایه است که حالا اخیراً به ما هم گزارش می‌دهند و مکرراً پیشنهاد می‌کنند؛ درست است. دریا مرکز برکت است، ما هم از لحاظ دریا خوشبختانه دستمان باز است؛ در جنوب کشور و در شمال کشور دریا داریم. اقتصادهای متکی به دریا خیلی اقتصادهای بابرکتی است؛ یکی این است؛ به این توجه کنیم. لوازمی دارد [که باید] به آن لوازم ملتمز بشویم، دنبال کنیم، پیگیری کنیم.

یکی همین مسئله مسیر شمال - جنوب است که مدتهاست در کشور صحبتش هست و درست است؛ این باید انجام بگیرد. الان در کشورها یک رقابتی به وجود آمده برای اینکه مسیرهای تجارت بین‌المللی را از داخل خودشان [عبور دهند]. این کشور می‌خواهد از داخل خودش این مسیر را انجام بدهد، آن کشور می‌خواهد از داخل خودش. ما جای حساسی قرار داریم؛ جای ما از لحاظ جغرافیایی خیلی حساس است؛ یعنی در این منطقه شاید هیچ کشوری نباشد که یک چنین موقعیت ممتازی داشته باشد. موقعیت ما ممتاز است. این مسیر شمال - جنوب را [توسعه بدهیم]؛ البته مسیرهای دیگر هم هست [مانند] شرق و غرب، [ولی] مهمترینش این است. مسیر شمال - جنوب را دنبال کنیم که داوطلب هم دارد؛ از دولت‌های خارجی کسانی هم هستند که می‌توانند در این زمینه همکاری کنند؛ این را دنبال کنید. این هم یک مسئله است؛ یا اقتصاد دریا.

8- بیانات در دیدار کارآفرینان، تولیدکنندگان و دانش بنیان‌ها - 10 بهمن 1401

استعداد کشور خیلی بالا است و ما، هم در زمینه منابع خداداد طبیعی یک کشور فوق‌العاده‌ای هستیم، هم از لحاظ مسائل جغرافیایی و موقعیت جغرافیایی بین‌المللی و سیاسی یک کشور برجسته و استثنائی هستیم، و هم از لحاظ نیروی انسانی؛

9- بیانات در دیدار بسیجیان - 5 آذر 1401

منطقه‌ی غرب آسیا، منطقه‌ی مهمی است. مهم‌ترین عامل حرکت چرخهای صنعتی دنیای غرب [نفت است، صنعتشان] به عامل نفت وابسته است و مرکز عمده‌ی نفت در دنیا در اینجا است. منطقه‌ی غرب آسیا منطقه‌ی ارتباط شرق و غرب است، منطقه‌ی ارتباط آسیا و اروپا و آفریقا است؛ از لحاظ جایگاه راهبردی و به تعبیر رایج، سوق‌الجیشی، منطقه‌ی مهمی است. لذا استعمارگران غربی روی این منطقه یک نظر ویژه‌ای داشتند.

در این منطقه‌ی غرب آسیا هم یک نقطه هست که از همه مهم‌تر است و آن ایران است. ایران از همه‌ی این کشورها و نقاطی که در این منطقه‌اند، مهم‌تر است؛ به خاطر اینکه هم ثروتش نفت، گاز، معادن طبیعی بیشتر از همه‌ی این کشورها است، هم نقطه‌ی وقوع این کشور حسّاس‌ترین نقطه است، چهارراه شرق و غرب، چهارراه شمال و جنوب. از قدیم هم می‌گفتند چهارراه مهم این منطقه ایران است.

10- بیانات در دیدار مردم اصفهان - 28 آبان 1401

خط آهن بخش مهمی از بلوچستان [افتتاح شد]؛ این خط آهن، از زمان‌های سابق، یعنی از اوایل انقلاب یکی از آرزوهای مهمی بود که ما بتوانیم یک خط شمال به جنوب درست کنیم که خط آهن بلوچستان هم جزو این است و خط شمال به جنوب است؛ یعنی ما شمال کشور را وصل کنیم به خلیج فارس و دریای عمان که از بلوچستان می‌گذرد. همین چندروزه، یک بخش مهمی از این خط آهن افتتاح شد. کار بزرگی انجام گرفته دیگر؛ این پیشرفت است.

11- بیانات در دیدار دانش آموزان - 11 آبان 1401

علائم زیادی وجود دارد که نظم کنونی جهان دارد تغییر پیدا می‌کند، نظم جدیدی بر جهان حاکم خواهد شد. نقش ما ایرانی‌ها، جایگاه ما ایرانی‌ها در این نظم جدید چیست؟ این یک سؤال مهم است. حالا این نظم جدیدی که بنده عرض می‌کنم چیست؟ نمیشود دقیق گفت، اما میشود یک خطوطی را ترسیم کرد. یک خطوط اساسی‌ای هست که مطمئناً این خطوط اساسی در این نظم جدید هست.

خط اساسی اول عبارت است از انزوای آمریکا؛ آمریکا در نظم جدید جهانی منزوی خواهد بود. دست و پای آمریکا از حضور در سراسر جهان جمع خواهد شد.

خط اساسی دوم؛ انتقال قدرت سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و حتی علمی، از غرب به آسیا. امروز قدرتهای غربی هم اقتدار سیاسی دارند، هم اقتدار علمی دارند، هم اقتدار فرهنگی دارند، هم اقتدار اقتصادی دارند؛ یعنی خیلی چیزها دارند، البته تعبیر درست‌تر این است که بگوییم داشتند، و دارند آرام آرام از دست می‌دهند؛ ولی خب [اینها را] سالها داشتند دیگر؛ دو سه قرن غربی‌ها این جوری عمل کردند. در این نظم جدید، این حالت از غرب به آسیا منتقل خواهد شد. آسیا خواهد شد مرکز دانش، مرکز اقتصاد، مرکز قدرت سیاسی، مرکز قدرت نظامی؛ ما در آسیاییم.

آن خطّ اساسی سوّم: فکر مقاومت و جبهه‌ی مقاومت در مقابل زورگویی گسترش خواهد یافت، که مبتکرش جمهوری اسلامی است. این روحیه‌ی مقاومت در مقابل زورگویی و قدرت‌طلبی و سلطه‌طلبی قدرتهای سلطه‌گر را جمهوری اسلامی به وجود آورد. خب، حالا در این دنیای جدید جایگاه کشور عزیز ما کجا است؟ این، آن چیزی است که باید شما روی آن فکر کنید؛ این، آن چیزی است که باید شما خودتان را برایش آماده کنید؛ این آن چیزی است که جوان ایرانی می‌تواند انجام بدهد. ما می‌توانیم در این نظم جدید یک جایگاه برجسته‌ای داشته باشیم؛ می‌توانیم. چرا؟ برای خاطر اینکه کشور ما یک خصوصیات برجسته‌ای دارد که خیلی از کشورهای دیگر ندارند. اولاً ما نیروی انسانی بسیار خوبی داریم؛ یعنی هوش و استعداد جوان ایرانی از متوسط هوش و استعداد دنیا بالاتر است؛ امتیاز دوّم، نیروهای طبیعت، طبیعت کشور؛ ما در کشور منابعی داریم که تنوع منابع طبیعی در کشور ما جزو کم‌نظیرترین تنوع‌ها در دنیا است.

بنابراین کشور ما، هم از لحاظ نیروی انسانی امتیاز دارد، هم از لحاظ نیروهای طبیعی امتیاز دارد، هم از لحاظ موقعیت جغرافیایی؛ ما چهارراه ارتباطات شرق و غرب و شمال و جنوبیم. شما روی نقشه نگاه کنید، نقشه‌ی دنیا را بگذارید نگاه کنید؛ ما در یک نقطه‌ی حسّاس هستیم. شرق و غرب از ما می‌توانند عبور کنند؛ شمال و جنوب هم از ما می‌توانند عبور کنند. ما یک معبر ترانزیت بسیار پیشرفته و خوبی می‌توانیم در دنیا باشیم. البته احتیاج دارد به خطوط راه‌آهن، خطوط ریلی؛ با جاده نمی‌شود که من راجع به این خطوط ریلی هم باز - این درد دل‌ها را با شما جوانها باید بکنیم - مکرر در دولتهای مختلف راجع به خطوط ریلی من تأکید کرده‌ام؛ متأسفانه کوتاهی شده. البته در آن اوایل بعد از رحلت امام چرا، یک مقداری کارهای ریلی خوبی انجام شد، [ولی] بعدش دیگر کار درستی انجام نشده و حالا ان‌شاءالله بنا دارند کارهای خوبی را انجام بدهند. ما بایستی ان‌شاءالله در این زمینه‌ی رفت و آمدها و حمل و نقل بتوانیم جایگاه خودمان را پیدا کنیم.

از همه‌ی این چند امتیاز مهم‌تر، منطق حکومتی و تمدنی ما است که همان جمهوری اسلامی است. ما جمع کردیم بین جمهوری و بین اسلامی؛ جمع کردیم بین حضور مردم و آراء مردم و معارف الهی؛ جمع بین این دو کار آسانی نیست، [ولی] ما این کار را به توفیق الهی انجام دادیم. البته نقص‌هایی داریم. من هیچ وقت ادعا نمی‌کنم در این زمینه‌ها نقص نداریم؛ نه، نقص‌هایی داریم اما حرف، منطق، یک منطق جدیدی است در دنیا. خب، این راجع به این مسائل.

12- بیانات در دیدار نخست‌وزیر عراق، - 8 آذر 1401

در دوره‌های قبل هم مذاکرات و تفاهم‌های خوبی انجام شد اما کمتر به مرحله عمل رسیدند بنابراین باید در مورد همه تفاهم‌ها به‌ویژه در بخش همکاری‌های اقتصادی و مبادلات کالا و ارتباطات ریلی به سمت عمل و اقدام پیش برویم.

13- سیاست‌های کلی برنامه هفتم - ابلاغی بیست شهریور ۱۴۰۱

- ۹- اجرای چند طرح عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده نگری.
- ۱۰- فعال سازی مزیت‌های جغرافیایی- سیاسی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز مبادلات و خدمات تجاری، انرژی، ارتباطات و حمل و نقل با روان سازی مقررات و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم.
- ۲۲ - تقویت رویکرد اقتصاد محور در سیاست خارجی و روابط منطقه‌ای و جهانی و تقویت پیوندهای اقتصادی با اولویت همسایگان.

14- بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت - 8 شهریور 1401

در بخش حمل و نقل، همان تکمیل مسیرهای حیاتی از قبیل مسیرهای ترانزیتی - همین بحث شمال و جنوب و شرق و غربی که مطرح است - خیلی مهم است. جایگاه کشور ما از سابق و از قدیم گفته می‌شد که یک جایگاه ارتباطی استثنائی است؛ هم از لحاظ ارتباط شمال و جنوب، هم از لحاظ ارتباط شرق و غرب، واقعاً یک جایگاه استثنائی است؛ یعنی در نقشه‌ی دنیا که انسان نگاه میکند، کشور ما از این جهت جزو جاهای کم‌نظیر است. بنابراین، هم راه‌های ارتباطی ترانزیتی، هم راه‌های ارتباطی برای ارتباطات داخلی و حمل و نقل داخلی؛

15- بیانات در دیدار مسئولان نظام - 23 فروردین 1401

منابع ارزی صرف واردات بی‌رویه نشود، صرف کارهای زیربنائی کشور بشود؛ کشور به کارهای زیربنائی احتیاج دارد. مسئله‌ی حمل و نقل، مسئله‌ی حمل و نقل ریلی، مسائل گوناگون مربوط به همین شرکت‌های دانش‌بنیان، مسئله‌ی راه‌های ارتباطی با کشورهای همسایه، اینها کارهای زیربنائی است که بایستی انجام بگیرد، کشور هم احتیاج دارد به اینها.

16- سخنرانی نروزی خطاب به ملت ایران - یک فروردین 1400

اقتصاد ما با ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی که در داخل دارد، می‌تواند یکی از شکوفاترین اقتصادهای منطقه باشد، و حتی می‌تواند یکی از شکوفاترین اقتصادهای دنیا باشد. ما ظرفیت‌های زیادی داریم، امکانات فراوانی داریم؛ استفاده‌ی از این امکانات هم احتیاج به معجزه ندارد، اینها مسائلی است که مسئولان و مدیران ذی‌ربط با اهتمام، با احساس مسئولیت و همت بالا میتوانند آنها را حل کنند. شرطش این است که یک مدیریت قوی وجود داشته باشد، مدیریت ضد فساد بر کشور حاکم باشد و یک برنامه‌ی جامع اقتصادی هم وجود داشته باشد؛ اگر باشد، از این ظرفیتهایی که هست میتوان استفاده کرد.

ظرفیت‌هایی که در گزارش بانک جهانی وجود دارد و آنچه اینها می‌گویند، دو نوع ظرفیت است: یکی ظرفیتهای سرزمینی است، یکی ظرفیتهای انسانی است. ظرفیتهای سرزمینی، [مثلاً] وسعت کشور، دسترسی کشور به آبهای آزاد - ما همسایه‌ی دریای عمان و اقیانوس هند هستیم و دسترسی داریم به آبهای آزاد - تعداد همسایگان - که چهارده پانزده کشور همسایه‌ی ما هستند با بیش از حدود ششصد میلیون جمعیت؛ این خیلی فرصت مهم و ظرفیت مهمی است - مسیر ترانزیت و حمل و نقل شرق و غرب و شمال و جنوب که حالا موقعیت کشور ما یک چنین موقعیتی است؛ [دارای] این ظرفیت است. البته بله، دشمن‌ها فعالیت می‌کنند که نگذارند از این ظرفیت‌ها بشود استفاده کرد اما می‌توان با فعالیت‌های خوب، با تلاش مضاعف از این ظرفیت‌ها استفاده کرد.

17- بیانیه گام دوم انقلاب - 15 بهمن 1399

اقتصاد ایران باید از یک اقتصاد متکی به نفت، به یک اقتصاد متکی به تولید، دانش، خدمات و ترانزیت تبدیل شود. ایران می‌تواند پل ارتباطی شرق و غرب، شمال و جنوب جهان باشد. باید زیرساخت‌های این کار را فراهم کنیم.

18- بیانات در ارتباط تصویری با مجموعه‌های تولیدی - 17 اردیبهشت 1399

یکی دیگر از بخشهای پیشرو که توجه ویژه به آنها لازم است، مسئله‌ی زیرساخت‌ها است. خب بحمدالله کشور امروز از لحاظ زیرساخت‌ها خیلی پیشرفته است بلاشک؛ یعنی امروز از لحاظ زیرساخت‌های کشور، مثل بندر، مثل جاده، بزرگراه، سد، و امثال اینها،

وضع ما اصلاً قابل مقایسه‌ی با قبل از انقلاب نیست و پیشرفتش فوق‌العاده است؛ لکن در عین حال هنوز احتیاج داریم، هنوز نیاز به زیرساخت‌ها هست؛ مثل بندر، مثل برق، مثل حمل و نقل، و مخصوصاً حمل و نقل ریلی که بسیار بسیار مهم است.

19- بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران - 22 بهمن 1397

ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت جهان، دارای ۷ درصد ذخایر معدنی جهان است: منابع عظیم زیرزمینی، موقعیت استثنائی جغرافیایی میان شرق و غرب و شمال و جنوب، بازار بزرگ ملی، بازار بزرگ منطقه‌ای با داشتن ۱۵ همسایه با ۶۰۰ میلیون جمعیت، سواحل دریایی طولانی، حاصل خیزی زمین با محصولات متنوع کشاورزی و باغی، اقتصاد بزرگ و متنوع، بخش‌هایی از ظرفیت‌های کشور است؛

20- بیانات در دیدار نخبگان علمی جوان - 28 مهر 1395

وقتی که یک کشوری در ذیل یک قدرتی تعریف شد، همه‌ی امکانات او در واقع به طور خواه یا ناخواه متعلق می‌شود به آن قدرت؛ او می‌آید از امکانات استفاده می‌کند، از نفت استفاده می‌کند، از منابع استفاده می‌کند، از موقعیت سوق‌الجیشی و راهبردی استفاده می‌کند. در جنگ جهانی، قدرتهای دنیا با همدیگر می‌جنگیدند، به ما هم ربطی نداشت منتها چون روسیه یک طرف ما و انگلیس در یک طرف ما، امکاناتی داشتند و پایگاهی داشتند، اینها ایران را به اختیار خودشان و بدون اینکه از کسی اجازه بگیرند، وسیله‌ی عبور سلاح از یک نقطه به یک نقطه‌ی دیگر قرار دادند. این خط راه آهن سراسری - که اسمش سراسری بود که سراسری هم نیست - در آن وقت ساخته شد برای خاطر اهداف آنها؛ یعنی یک طرف خلیج فارس است، یک طرف شمال است که منطقه‌ی شوروی است؛ انگلیس و شوروی باید با همدیگر وصل می‌شدند - که در این قضایا حرفهای فراوانی وجود دارد - منابع کشور و بازار کشور می‌شد مال اینها.

21- بیانات در دیدار مسئولان نظام - دوم تیر 1394

ظرفیت دیگر، موقعیت جغرافیایی ممتاز کشور است؛ در جغرافیای منطقه و جهان، ما نقطه‌ی اتصال شمال به جنوب و شرق به غربیم که این برای مسئله‌ی ترانزیت، برای حمل و نقل انرژی و کالا و غیره دارای اهمیت بسیار فوق‌العاده‌ای است. ظرفیت دیگر، همسایگی با پانزده کشور است با ۳۷۰ میلیون جمعیت؛ یعنی یک بازار دم دست، بدون نیاز به طی راه‌های طولانی. ظرفیت دیگر، وجود زیرساخت‌های اساسی است در انرژی، در حمل و نقل ریلی و جاده‌ای و هوایی، در ارتباطات، در مراکز بازرگانی، در نیروگاه‌ها، در سد؛ اینها زیرساخت‌هایی است که در طول این سالها با همت دولتها و همت مردم و کمک مردم به وجود آمده است و امروز در اختیار ما است.

22- بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی - 29 بهمن 1393

بعد از تمام شدن جنگ، یعنی از سال ۶۷، یک برنامه‌ریزی عمومی قدرت‌های استکباری وجود داشت برای اینکه نگذارند ایران اسلامی تبدیل بشود به یک قدرت اثرگذار اقتصادی در منطقه؛ سعی کردند، روی این کار کردند. خب، جنگ که تمام شد، ما شروع کردیم به برنامه‌ریزی برای مسائل اقتصادی و پیشرفتها؛ مشغول برنامه‌ریزی شدیم؛ اینها فهمیدند که اگر جلوی ایران را نگیرند، اگر چنانچه اخلاص گری نکنند، دخالت نکنند، مزاحمت نکنند، ایران اسلامی با توانایی‌های خود - که آن روز سایه‌ی وجود شریف

امام بزرگوار هم بر سر ما بود و حیات مبارک ایشان ادامه داشت - با تکیه‌ی به اسلام، با تکیه‌ی به مردم، تبدیل خواهد شد به یک قطب اقتصادی منطقه‌ای و روی اقتصاد منطقه و اقتصاد بین‌الملل اثر خواهد گذاشت، [لذا] برنامه‌ریزی شد برای اینکه نگذارند.

دشمنان ما از آن روز شروع کردند به تلاش. کسانی که اهل اطلاعاتند، می‌دانند که برنامه‌های غربی‌ها و عمدتاً آمریکا شروع شد برای دُور زدن ایران: در خطوط انتقال نفت و گاز، ایران را دُور بزنند؛ در خطوط اصلی هوایی و زمینی و دریایی، ایران را دُور بزنند؛ در خطوط انتقال شبکه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، ایران را دُور بزنند؛ یک نوع تحریم بی‌سروصدا؛ هر فعالیت اقتصادی مهمی که ایران می‌خواهد انجام بدهد، طرفها را بترسانند. اینها اتفاقاتی است که در این کشور افتاده است. افراد مدعی و بی‌اطلاع نیابند حرف بزنند و خیال کنند که خوب هیچ کاری کسی انجام نداده است؛ نه، خیلی تلاش شده است. دشمن برنامه داشت در این زمینه، و برنامه‌ی خودش را قدم‌به‌قدم تا امروز پیش برده است و عمل کرده است. آنچه شما مشاهده می‌کنید، برآیند تحرک داخلی کشور و دشمنی دشمنان است. دشمن نباید فراموش بشود. در زمینه‌ی اقتصاد، دشمن به معنای واقعی کلمه برنامه‌ریزی کرد؛ بعضی جاها صریح وارد میدان شدند، بعضی جاها بدون صراحت وارد میدان شدند لکن اهل اطلاع، ملتفت بودند، می‌فهمیدند که دشمن چه کار دارد می‌کند. دشمن کیست؟ آمریکا و چند کشور اروپایی دنباله‌رو آمریکا.

کشور ما در منطقه‌ی حسّاسی قرار دارد؛ همسایه‌های زیادی داریم، بالا دریا داریم، پایین دریا داریم، به همه‌ی دنیا دسترسی داریم. کشور ما روی نقشه که نگاه کنید، یک چهارراه بسیار حسّاس و مهمّ زمینی و هوایی است؛ دسترسی به آبهای آزاد هم دارد؛ اینها فرصتهای بسیار مهمّی است؛ علاوه بر منابع، علاوه بر امکانات، برنامه‌ریزی بشود، فکر کنند، از این فرصتها به نحو احسن استفاده کنند.

23- بیانات در حرم مطهر رضوی - اول فروردین 1393

ظرفیت دیگر موقعیت جغرافیایی ما است؛ ما با پانزده کشور همسایه هستیم که اینها رفت و آمد دارند. حمل و نقل ترانزیت یکی از فرصتهای بزرگ کشورها است؛ این برای کشور ما هست و در جنوب به دریای آزاد و در شمال به آبهای محدود منتهی می‌شود. در این همسایه‌های ما، در حدود ۳۷۰ میلیون جمعیت زندگی می‌کنند که این مقدار ارتباطات و همسایه‌ها، برای رونق اقتصادی یک کشور یک فرصت بسیار بزرگی است. این علاوه بر بازار داخلی خود ما است؛ یک بازار ۷۵ میلیونی که برای هر اقتصادی، یک چنین بازاری بازار مهمّی است.

24- سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی - ابلاغی 29 بهمن ۱۳۹۲

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف پذیر، فرصت ساز، مولد، درون زاء، پیشرو و برون گرا ابلاغ می‌گردد.

۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:

- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.

- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز.

- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.

- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، و تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.

- استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.

- ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.

۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب پذیری اقتصاد کشور از طریق:

- توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به ویژه همسایگان.

- استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف های اقتصادی.

- استفاده از ظرفیت های سازمان های بین المللی و منطقه ای.

25- بیانات در جلسه تبیین سیاست های اقتصاد مقاومتی - بیست اسفند 1392

ظرفیت و مزیت جغرافیایی؛ دسترسی به آبهای آزاد، موقعیت چهارراهی شمال و جنوب و شرق و غرب که مسئلهی توانزیت را - که مسئلهی بسیار مهمی است - برای ما توضیح می دهد .

26- بیانات در مراسم بیست و چهارمین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه الله) - 14 خرداد 1392

ما کشوری بودیم که اگر می خواستیم یک جاده، یک بزرگراه، یک سد، یک کارخانه بسازیم، باید به سمت بیگانگان دست دراز میکردیم تا مهندسان خارجی بیایند برای ما سد درست کنند، جاده درست کنند، کارخانه احداث کنند. امروز جوانان این ملت، بدون کمترین اعتنائی به بیگانگان، هزاران کارخانه، صدها سد و پل و راه و بزرگراه در کشور ایجاد می کنند. امروز رشد علمی و فنی و توانائی های سازندگی در کشور به این نقطه ای از اوج رسیده است؛ آیا شایسته است که ما اینها را نبینیم؟

27- سیاست های کلی آمایش سرزمین - ابلاغی 21 آذر ۱۳۹۰

ز - استفاده از موقعیت ممتاز جغرافیایی در جهت کسب جایگاه شایسته منطقه ای و جهانی از طریق:

۱- تعامل و همکاری با کشورهای منطقه و جهان به ویژه حوزه تمدن ایرانی - اسلامی با تقویت نقش آفرینی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی کشور در جهت تأمین منافع ملی یا مشترک.

۲- تقویت شبکه ریلی و راه های ارتباطی اصلی و شریانی سرزمین و تبدیل کشور به مرکز عبور و مرور هوایی منطقه برای توانزیت کالا و مسافر و نیز ایفای نقش مرکزیت مبادله انرژی (نفت، گاز، برق) و مخابرات در منطقه به منظور حفظ امنیت و منافع ملی.

۳- جلب مشارکت کشورهای منطقه در طراحی، سرمایه گذاری و فعالیت های مشترک در زمینه های مختلف به ویژه اقتصادی و زیربنایی در جهت تأمین منافع مشترک منطقه ای.

۴ - ایجاد و تقویت نهادها و تشکل های منطقه ای در زمینه های گوناگون به ویژه علمی، فرهنگی، اقتصادی، و زیست محیطی با بهره گیری از عناصر هویت ایرانی - اسلامی.

۶- ایفای نقش محوری در تعاملات علمی - فنی با منطقه و سایر کشورها با صدور خدمات فنی، مهندسی و آموزشی.

28- سیاست های کلی اشتغال - ابلاغی 28 تیر ۱۳۹۰

۶ - جذب فناوری، سرمایه و منابع مالی، مبادله نیروی کار و دسترسی به بازارهای خارجی کالا و خدمات از طریق تعامل مؤثر و سازنده با کشورها، سازمان ها و تریبانات منطقه ای و جهانی.

۹- گسترش و استفاده بهینه از ظرفیت های اقتصادی دارای مزیت مانند: گردشگری و حق گذر (توانزیت).

29- سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل - ابلاغی 26 بهمن ۱۳۸۹

۶ - دو یا چند منظوره کردن مستحدثات، تاسیسات و شبکه‌های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره‌گیری پدافندی از طرح‌های عمرانی و بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.

30- سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف ابلاغی 14 تیر ۱۳۸۹

۷- صرفه‌جویی در مصرف انرژی با اعمال مجموعه‌ای متعادل از اقدامات قیمتی و غیرقیمتی به منظور کاهش مستمر «شاخص شدت انرژی» کشور به حداقل دو سوم میزان کنونی تا پایان برنامه پنجم توسعه و به حداقل یک دوم میزان کنونی تا پایان برنامه ششم توسعه با تأکید بر سیاست‌های زیر:

- اصلاح و تقویت ساختار حمل و نقل عمومی با تأکید بر راه آهن درون شهری و برون شهری به منظور فراهم کردن امکان استفاده سهل و ارزان از وسایل حمل و نقل عمومی.

31- بیانات در دیدار مردم کازرون - 16 اردیبهشت 1387

آن روزی که راه آهن به این کشور آمد، آنچه که در وهله‌ی اول به ذهن هر کسی می‌رسید، این بود که مرکز کشور را از راه این استانهای مرکزی - یعنی اصفهان و فارس - به خلیج فارس متصل کنند؛ این طبیعی‌ترین کاری بود که در این کشور ممکن بود انجام بگیرد. اینها این کار را نکردند. آن نویسنده‌ی سیاسی انگلیسی که خودش سیاستمدار است - وابسته‌ی به همان دستگاه استعماری خائن به منافع این کشور - در کتابی که نوشته به نام «ایران و قضیه‌ی ایران»، اعتراف می‌کند که راه آهن ایران باید از تهران می‌آمد، از مرکز کشور - از استان اصفهان، از استان فارس - عبور میکرد، می‌رسید به خلیج فارس؛ اما این کار انجام نگرفت. راه آهن ایران را در دوران طاغوت، در دوران رضاخان، با محاسبه‌ی منافع قدرتهائی که دشمنان بزرگ این کشور محسوب می‌شدند - یعنی انگلیس و روس آن روز - کشیدند، اسمش را هم گذاشتند راه آهن سراسری! دروغ محض؛ کدام سراسری؟ برای اینکه جبهه‌ی آن روز متفق جنگ - یعنی انگلیس و روس - بتوانند در دو طرف کشور ما سلاح و مهمات منتقل کنند، از نفت کشور بتوانند استفاده کنند، آمدند از بخشی از خلیج فارس، آن هم با یک فاصله‌ای، راه آهنی کشیدند به تهران؛ از آنجا هم به بخشی از دریای خزر، برای اینکه قشون روس و قشون انگلیس بتوانند به همدیگر متصل شوند و سلاح و تجهیزات و امکانات منتقل کنند و نفت ایران را بردارند ببرند هر جایی که می‌خواهند، مصرف کنند. یعنی سیاست حاکم بر یک عمل عمرانی در کشور که عبارت است از ساخت خط آهن اینقدر تحت تأثیر سیاستهای استعماری و نفوذ بیگانگان در کشور انجام می‌گرفت. آن وقت نتیجه این می‌شود که شیراز در قلب کشور راه آهن ندارد. البته به فضل الهی، به توفیق الهی، اولاً در این سالهای دوران انقلاب از لحاظ راه‌های مواصلاتی در این استان کارهای خوبی انجام گرفته؛ ثانیاً همین خط آهن و همین راه‌های متصل‌کننده‌ی این منطقه به مناطق آب و مناطق دیگر کشور، به لطف الهی، به حول و قوه‌ی الهی، به دست جمهوری اسلامی انجام خواهد گرفت؛ این کار خواهد شد.

32- بیانات در نشست هیئت دولت در خصوص سیستان و بلوچستان - 18 اسفند 1381

ما به برکت استان سیستان و بلوچستان یک بندر بسیار مهم در دریای عمان داریم. در واقع بندر چابهار - با توجه به اوضاع خلیج فارس - می‌تواند برای ما دروازه‌ی عظیم ارتباط با اقتصاد و تجارت جهانی باشد. ما از این طریق می‌توانیم به شرق دنیا و تمام آسیا وصل شویم. بعد، مسئله‌ی ترانزیت در این استان مطرح است. آن مقداری که امکان ترانزیت از این استان - با یک راه مستقیم و با زحمات

احتمالاً کمتری از بعضی از مرزها - برای ما وجود دارد، بسیار با ارزش است. واقعاً بسیار مهم است اگر ما بتوانیم راه‌های ترانزیت را که طبق پیش‌بینی دولت زمینه‌هایش فراهم است، مورد بهره‌برداری قرار دهیم. به استان سیستان و بلوچستان باید به عنوان یک فرصت و کلید عمران شرق کشور نگاه کنیم که در صورت توجه به آن، هم خودش را تأمین خواهد کرد و هم مناطق متصل به خود - مثل استانهای خراسان و کرمان - را از برکاتش بهره‌مند خواهد ساخت. ما بایستی این فرصت را بسیار مغتنم بشماریم.

من خواهش می‌کنم که دوستان، چابهار را جدی بگیرند. واقعاً چابهار می‌تواند دروازه‌ی تجارت مملکت باشد؛ چون منطقه‌ای به این خوبی در کنار دریای عمان واقع است. آن وقت در مقابلش استان سیستان و بلوچستان و استان خراسان با جاده‌های ترانزیت قرار دارد. هم این مسئله و هم مسئله‌ی خط آهنی که بنا شده از فخرج به چابهار بیاید، به طور جدی دنبال شود. در این زمینه گفتند [بخشهایی] حاضر به سرمایه‌گذاری هم هستند. در نظر داشته باشید که خط آهن [فقط] برای کارگشایی داخل کشور نیست. این خط آهن ما را به دریای آزاد ارتباط می‌دهد و نسبت به خط آهن‌های دیگر اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

33- بیانات در دیدار مردم زاهدان - دوم اسفند 1381

استان سیستان و بلوچستان از لحاظ وضع هوا - که برای کشاورزی بسیار مساعد است - از لحاظ معدن، از لحاظ آبزیان و شیلات، از لحاظ مسیر ترانزیت تجاری، از لحاظ مردم با استعداد و از لحاظ داشتن مرزهای طولانی، استان حسّاسی است. مرز آبی و خاکی این استان، هزار و پانصد کیلومتر است. مسائل این استان در دل خود تهدیدهایی دارد که می‌شود آنها را به فرصتها تبدیل کرد و از فرصتها استفاده نمود تا تهدیدها را برطرف کرد.

34- سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل - ابلاغی سوم بهمن 1379

1- ایجاد نظام جامع حمل و نقل و تنظیم سهم هر یک از زیربخش‌های آن با اولویت دادن به حمل و نقل ریلی و با توجه به جهات زیر:

- ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی.
- کاهش شدت مصرف انرژی.
- کاهش آلودگی زیست‌محیطی.
- افزایش ایمنی.
- برقراری تعادل و تناسب بین زیرساخت‌ها و ناوگان و تجهیزات ناوبری و تقاضا.

2- افزایش بهره‌وری تارسیدن به سطح عالی از طریق پیشرفت و بهبود روش‌های حمل و نقل و مدیریت و منابع انسانی و اطلاعات.

3- توسعه و اصلاح شبکه حمل و نقل با توجه به نکات زیر:

- نگرش شبکه‌ای به توسعه محورها.
- آزمایش سرزمین.
- ملاحظات دفاعی - امنیتی.
- سودآوری ملی.
- موقعیت ترانزیتی کشور.
- تقاضا.

4- فراهم کردن زمینه جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و جلب مشارکت مردم و گسترش پوشش بیمه در همه فعالیت‌های این بخش.

5 - دستیابی به سهم بیشتر از بازار حمل و نقل بین‌المللی.

35- بیانات در مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری - 12 مرداد 1376

سیاست، سیاست وابسته بود. راه آهن هم که می کشیدند، بیش از آن که برای ایران و تجارت ایران باشد، به نفع اتصال دو جبهه متفقین بود که آن روز بایستی علیه آلمان می جنگیدند. راه آهن سراسری این است! (راه آهن شمال و جنوب برای این بود که شوروی آن روز را به جنوب، در خلیج فارس که محل استقرار انگلیسی ها بود وصل کنند تا بتوانند سلاح منتقل نمایند، و جبهه های جنگ متفقین علیه متحدین - آلمان و همکارانش - همواره قادر به دفاع باشد. راه آهن هم برای این کشیده می شد. طرفداران رژیم منحوس و تفاله های رژیم گذشته، بعد از گذشت پنجاه سال، هنوز که هنوز است، صحبت راه آهن شمال و جنوب را میکنند؛ راه آهنی که براساس طرحی خائنه و بی توجهی به استقلال این ملت به وجود آمد و در آن، آبرو و شأن این ملت رعایت نشد.

حالا شما ملاحظه کنید: خطوط راه آهن عظیمی که در دوران بعد از جنگ تحمیلی در ایران ساخته شد، همان چیزی است که ملت ایران به آن نیاز دارد. یکی از مستشرقینی که در همان دوران آمده و در ایران سیاحت کرده است، میگوید: من تعجب می کنم چطور راه آهن ایران از شهرهایی که محل عمده تجارت ایران است عبور نکرده است؟! (همین جاهایی که امروز بحمدالله به برکت جمهوری اسلامی، میبینیم که زیر پوشش ارتباطات و اتصالات و مواصلات صحیح قرار گرفته اند).

36- پیام به مناسبت اولین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره) - 10 خرداد 1369

پادشاهان پهلوی و قاجار به جای سازندگی کشور و زنده کردن استعدادهای خدادادی بشری و طبیعی آن، ایران را به خارجیان سوداگر و چپاولگر فروختند و منابع را به غارت بیگانگان دادند و یا راکد و معطل گذاردند و استعدادهای انسانی را به هدر دادند و به جای مصلحت ملت، مصالح دولتها و کمپانی های خارجی را مقصد خود ساختند؛ به طوری که خط آهن وقتی با صد سال تأخیر به کشور ما وارد شد، در تعیین مسیر آن، به جای رعایت مصالح ملت و نیازهای بازرگانی، مصلحت نظامی دشمنان در نظر گرفته شد.

37- بیانات در دیدار جمعی از مردم خراسان - 15 خرداد 1369

در بحبوحه تلاشهای استعمار آمریکا و غیر آمریکا ناگهان در یک نقطه ی بسیار حسّاس - می دانید، اسم ایران را در جنگ بین الملل گذاشته بودند «چهارراه خاورمیانه»؛ تنها وسیله ی ارتباطی بین شرق آسیا و بین اروپا، در یک بُرهه ی طولانی ای از زمان [بود]؛ کنار خلیج فارس، لب دریای عمان و در حسّاس ترین مناطق، این کشور قرار دارد و در اوج پیروزی استکبار، ناگهان یک انقلاب عظیم همراه با یک رهبری فوق العاده و بی نظیر در میان احساسات و عواطف و آگاهی ها و نیروهای مخلصانه و صادقانه ی یک ملت قهرمان که اسلام به کلی اینها را منقلب کرده و ترس را از وجود اینها ریخته، سرمی کشد. تمام نقشه هایشان به هم ریخت .